ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ
ՊԱՏԳԱՄԱՎՈՐ

23.02.2022թ.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՀԻ ՏԵՂԱԿԱԼ, ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՀԻ ԼԻԱԶՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԿԱՏԱՐՈՂ ՀԱԿՈԲ ԱՐՇԱԿՅԱՆԻՆ

Հարգարժա՛ն պարոն Արշակյան,

Ղեկավարվելով ՀՀ Սահմանադրության 109-րդ հոդվածով, «Ազգային ժողովի կանոնակարգ» ՀՀ սահմանադրական օրենքի 65-րդ և 67-րդ հոդվածներով, օրենսդրական նախաձեռնության կարգով Ձեզ եմ ներկայացնում «Հայաստանի Հանրապետության ընտրական օրենսգիրք» սահմանադրական օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին, «Տեղական ինքնակառավարման մասին» օրենքում լրացում կատարելու մասին օրենքի նախագծերի փաթեթը:

ՀՀ Ազգային ժողովի աշխատակարգի 25-րդ կետի համաձայն՝ սույն գրությանը կցվում են՝

1) Օրենքի նախագծերը, (հիմնական զեկուցող՝ Թագուհի Թովմասյան),
2) Օրենքի նախագծերի ընդունման հիմնավորումը,
3) Գործող օրենքների փոփոխվող և լրացվող հոդվածների վերաբերյալ տեղեկանքը:

Խնդրում եմ օրենքի նախագիծը սահմանված կարգով դնել շրջանառության մեջ:

Շնորհակալություն համագործակցության համար:

ԹԱԳՈՒՀԻ ԹՈՎՄԱՍՅԱՆ

ՆԱԽԱԳԻԾ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՕՐԵՆՍԳԻՐՔ» ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 1. «Հայաստանի Հանրապետության ընտրական օրենսգիրք» 2016 թվականի մայիսի 25-ի ՀՕ-54-Ն օրենքի 21-րդ հոդվածում կատարել հետևյալ փոփոխությունները և լրացումները.

1) Վերնագրում «Նախընտրական քարոզչության ժամանակահատվածում» բառերից հետո ավելացնել «, ընտրությունների արդյունքների վերաբերյալ վերջնական որոշումն ուժի մեջ մտնելուց հետո» բառերը և կետադրական նշանը:
2) 6-րդ մասի 7-րդ նախադասությունում «քարոզչական պաստառ, քարոզչական տպագիր և այլ նյութ փակցնելու» բառերից հետո ավելացնել «և հանելու» բառերը:
3) Ավելացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր՝ 8.1)-րդ կետ.

8.1) Ընտրությունների արդյունքների վերաբերյալ ընտրական հանձնաժողովի որոշումն ուժի մեջ մտնելուց, իսկ դատական կարգով բողոքարկման դեպքում՝ վերջնական դատական ակտն ուժի մեջ մտնելուց հետո արտաքին գովազդային վահանակները տնօրինող կազմակերպությունների, իսկ դրանց բացակայության դեպքում՝ ընտրություններին մասնակից կուսակցությունների/կուսակցությունների դաշինքների ղեկավարները, թեկնածուներն ապահովում են, որ ընտրություններին մասնակցած կուսակցությունների/կուսակցությունների դաշինքների, թեկնածուների քարոզչական պաստառ, քարոզչական տպագիր և այլ նյութերը հանվեն:

Ընտրությունների արդյունքների վերաբերյալ ընտրական հանձնաժողովի որոշումն ուժի մեջ մտնելուց, իսկ դատական կարգով բողոքարկման դեպքում՝ վերջնական դատական ակտն ուժի մեջ մտնելուց հետո (բացառությամբ Ազգային ժողովի ընտրության երկրորդ փուլ անցկացնելու, ինչպես նաև վերաքվեարկություն նշանակելու դեպքերի) արտաքին գովազդային վահանակները տնօրինող կազմակերպությունների, թեկնածուների, ընտրություններին մասնակցած կուսակցությունների/կուսակցությունների դաշինքների կողմից 7-օրյա ժամկետում քարոզչական պաստառ, քարոզչական տպագիր և այլ նյութերը չհանելու դեպքում դրանք 14-օրյա ժամկետում հանում է համայնքի ղեկավարը: Համայնքի ղեկավարը թեկնածուներից, ընտրություններին մասնակցած կուսակցություններից/ կուսակցությունների դաշինքներից պահանջում է իր կատարած ծախսերի փոխհատուցում:

Հոդված 2. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից:

ՆԱԽԱԳԻԾ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ «ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 1. «Տեղական ինքնակառավարման մասին» 2002 թվականի մայիսի 7-ի ՀՕ-337 օրենքի 36-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 3-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր՝ 3.1)-րդ կետով.

3.1) Հանում է քարոզչական պաստառ, քարոզչական տպագիր և այլ նյութերը Հայաստանի Հանրապետության ընտրական օրենսգրքով սահմանված կարգով՝ թեկնածուներից, ընտրություններին մասնակցած կուսակցություններից/ կուսակցությունների դաշինքներից պահանջելով իր կատարած ծախսերի փոխհատուցում:

Հոդված 2. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից:

ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՕՐԵՆՍԳԻՐՔ» ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ, «ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ ՕՐԵՆՔՆԵՐԻ ՆԱԽԱԳԾԵՐԻ ՓԱԹԵԹԻ ԸՆԴՈՒՆՄԱՆ

Ընթացիկ իրավիճակը, առկա խնդիրները և նախագծի ընդունման անհրաժեշտությունը.

«Հայաստանի Հանրապետության ընտրական օրենսգիրք» սահմանադրական օրենքով (այսուհետ՝ Օրենք) սահմանվում է նախընտրական քարոզչության ժամանակահատվածում քարոզչական պաստառ, քարոզչական տպագիր և այլ նյութերի օգտագործման, գրանցումն ուժը կորցրած կամ անվավեր ճանաչված թեկնածուների, ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունների քարոզչական պաստառ, քարոզչական տպագիր և այլ նյութերի հանման կարգը: Սակայն Օրենքում որևէ կերպ կարգավորված չէ ընտրությունների արդյունքների վերաբերյալ ընտրական հանձնաժողովի որոշումն ուժի մեջ մտնելուց, իսկ դատական կարգով բողոքարկման դեպքում՝ վերջնական դատական ակտն ուժի մեջ մտնելուց հետո քարոզչական պաստառ, քարոզչական տպագիր և այլ փակցված նյութերի հանման կարգը:

Համապատասխան իրավակարգավորման բացակայության պայմաններում առկա է այնպիսի իրավիճակ, երբ ընտրությունների արդյունքների վերաբերյալ վերջնական որոշումն ուժի մեջ մտնելուց հետո ամիսներ շարունակ քարոզչական պաստառ, քարոզչական տպագիր և այլ նյութերը ՀՀ մի շարք համայնքներում շարունակում են փակցված մնալ: Օրինակ, 2021 թվականի հունիսի 20-ին տեղի ունեցած ԱԺ արտահերթ ընտրություններից անցել է մոտ ութ ամիս, սակայն քարոզչական պաստառ, քարոզչական տպագիր և այլ նյութերը դեռևս փակցված են մի շարք համայնքներում:

Այս պայմաններում հասարակությունը շարունակաբար գտնվում է նախընտրական մթնոլորտում, որը բացասաբար է անդրադառնում մարդկանց առօրյա կենսագործունեության վրա. քարոզչական պաստառ, քարոզչական տպագիր և այլ նյութերի առկայությունը նպաստում է ընտրությունների ժամանակ առկա լարված մթնոլորտի և հետընտրական սթրեսի պահպանմանը:

Խնդրի վերաբերյալ իրենց բողոքն են արտահայտում ՀՀ տարբեր համայնքների մի շարք քաղաքացիներ՝ ընտրություններից հետո քարոզչական պաստառ, քարոզչական տպագիր և այլ նյութերի առկայությունը ներկայացնելով որպես իրենց բնականոն կյանքի ընթացքը հոգեբանորեն խաթարող գործոն:

Վերոնշյալի համատեքստում անհրաժեշտություն է առաջանում «Հայաստանի Հանրապետության ընտրական օրենսգիրք» սահմանադրական օրենքում, «Տեղական ինքնակառավարման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում կատարել համապատասխան փոփոխություններ և լրացումներ՝ ներկայացված խնդիրներին լուծում տալու նպատակով:

Առաջարկվող կարգավորման բնույթը.

«Հայաստանի Հանրապետության ընտրական օրենսգիրք» սահմանադրական օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին օրենքի նախագծում ներկայացված իրավակարգավորումներով առաջարկվում է սահմանել դրույթ՝ ընտրությունների արդյունքների վերաբերյալ ընտրական հանձնաժողովի որոշումն ուժի մեջ մտնելուց, իսկ դատական կարգով բողոքարկման դեպքում՝ վերջնական դատական ակտն ուժի մեջ մտնելուց հետո (բացառությամբ Ազգային ժողովի ընտրության երկրորդ փուլ անցկացնելու, ինչպես նաև վերաքվեարկություն նշանակելու դեպքերի) քարոզչական պաստառի, քարոզչական տպագիր և այլ նյութերի հանման վերաբերյալ:

«Տեղական ինքնակառավարման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացում կատարելու մասին օրենքի նախագծում ներկայացված լրացմամբ առաջարկվում է «Հայաստանի Հանրապետության ընտրական

օրենսգիրք» սահմանադրական օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին օրենքի նախագծում ներկայացված իրավակարգավորումներին համահունչ՝ լրացնել համայնքի ղեկավարի կողմից իրականացվող՝ պետության պատվիրակած լիազորությունների շրջանակը:

Նախագծերի փաթեթի մշակման գործընթացում ներգրավված ինստիտուտները և անձինք.

Նախագիծը մշակվել է ՀՀ ԱԺ մարդու իրավունքների պաշտպանության և հանրային հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Թագուհի Թովմասյանի կողմից:

Նախագծի մշակմանը մասնագիտական աջակցություն է ցուցաբերել ՀՀ կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը:

Նախագծի վերաբերյալ մասնագիտական կարծիք է ներկայացրել ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարությունը, առաջարկներ են ներկայացրել ՀՀ Սյունիքի և ՀՀ Վայոց ձորի մարզպետարանները, որոնք հիմնականում ընդունվել են, իսկ մյուս մարզպետարանները առաջարկություններ, առարկություններ, դիտողություններ չունեն: Նախագիծը արժանացել է մարզպետարանների հավանությանը:

Նախագծի ընդունման նպատակը և ակնկալվող արդյունքը.

Նախագծի ընդունմամբ նախատեսվում է ընտրությունների արդյունքների վերաբերյալ ընտրական հանձնաժողովի որոշումն ուժի մեջ մտնելուց, իսկ դատական կարգով բողոքարկման դեպքում՝ վերջնական դատական ակտն ուժի մեջ մտնելուց հետո քարոզչական պաստառ, քարոզչական տպագիր և այլ նյութերի հանմամբ նպաստել քաղաքացիների բնականոն կյանքի վերականգնմանը:

ՏԵՂԵԿԱՆՔ

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՕՐԵՆՍԳԻՐՔ» ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՎՈՂ ԵՎ ԼՐԱՑՎՈՂ ՀՈԴՎԱԾԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

Հոդված 21. Նախընտրական քարոզչության ժամանակահատվածում, ~~ընտրությունների արդյունքների վերաբերյալ վերջնական որոշումն ուժի մեջ մտնելուց հետո~~ քարոզչական պաստառի, քարոզչական տպագիր և այլ նյութերի օգտագործման կարգը

1. Թեկնածուները, ընտրություններին մասնակցող կուսակցություններն իրավունք ունեն անարգել տարածելու քարոզչական պաստառ, քարոզչական տպագիր և այլ նյութեր:

2. Հանրության համար տեսանելի քարոզչական պաստառ, քարոզչական տպագիր և այլ նյութեր կարող են փակցվել միայն՝

1) հատուկ այդ նպատակով առանձնացված տեղերում, վճարովի գովազդային վահանակներում, ընտրական շտաբների վրա.

2) ֆիզիկական անձանց համաձայնությամբ՝ նրանց պատկանող կամ նրանց տիրապետման ներքո գտնվող շենքերի, շինությունների (բացառությամբ պետական և համայնքային սեփականություն հանդիսացող շենքերի, հանրակրթական դպրոցների, բազմաբնակարան կամ ստորաբաժանված շենքերի, հասարակական սննդի կամ առևտրի օբյեկտների), տրանսպորտային միջոցների (բացառությամբ հասարակական տրանսպորտի և տաքսու) վրա կամ դրանց ներսում: Բազմաբնակարան կամ ստորաբաժանված շենքերի վրա քարոզչական պաստառ, քարոզչական տպագիր և այլ նյութեր կարող են տեղադրվել միայն ֆիզիկական անձի սեփականությունը հանդիսացող տարածքում (այդ թվում՝ պատշգամբներում, պատուհանների վրա և այլն) կամ արտաքին պատերին տեղադրված վճարովի գովազդային վահանակների վրա:

Քարոզչական պաստառ, քարոզչական տպագիր և այլ նյութեր կարող են առանց սահմանափակման փակցվել կամ օգտագործվել նախընտրական

ժողովներ, ընտրողների հետ հանդիպումներ և նախընտրական քարոզչության հետ կապված այլ միջոցառումներ անցկացնելու ժամանակ՝ այդ միջոցառումների անցկացման վայրում: Այդ միջոցառումների ժամանակ փակցված քարոզչական պաստառը, քարոզչական տպագիր և այլ նյութերը միջոցառման ավարտից հետո հանվում են համապատասխան թեկնածուի, ընտրություններին մասնակցող կուսակցության կողմից:

Նախընտրական քարոզչություն իրականացնելու իրավունք ունեցող ֆիզիկական անձինք առանց սահմանափակման կարող են կրել քարոզչական նյութեր:

3. Նախընտրական քարոզչությունն սկսելուց 10 օր առաջ համայնքի ղեկավարը պարտավոր է համայնքի տարածքում քարոզչական պաստառ, քարոզչական տպագիր և այլ նյութեր փակցնելու համար անվճար տեղեր առանձնացնել (բացառությամբ հանրակրթական դպրոցների)՝ սահմանելով այնպիսի պայմաններ, որոնք համայնքի ղեկավարի և ավագանու անդամի թեկնածուների, ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունների համար կապահովեն հավասար հնարավորություններ (հավասար մակերես): Սույն լիազորությունը համայնքի ղեկավարի համար պարտադիր լիազորություն է:

4. Քարոզչական պաստառ, քարոզչական տպագիր և այլ նյութեր փակցնելու համար անվճար տեղեր առանձնացնելու մասին որոշումը 10 000 և ավելի ընտրող ունեցող համայնքի դեպքում համայնքի ղեկավարը ներկայացնում է Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով որոշումն ընդունելուց հետո՝ եռօրյա ժամկետում:

5. Արտաքին գովազդային վահանակները տնօրինող կազմակերպությունները քարոզչական պաստառի, քարոզչական տպագիր և այլ նյութերի տեղադրման դեպքում նախընտրական քարոզչության ժամանակահատվածում համայնքի ղեկավարի և ավագանու անդամի թեկնածուների, ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունների համար ապահովում են ոչ խտրական և ոչ կողմնակալ պայմաններ:

6. Ազգային ժողովի և Երևանի ավագանու ընտրությունների ժամանակ արտաքին գովազդային վահանակները տնօրինող կազմակերպությունները 5 քառակուսի մետրը գերազանցող մակերեսով վահանակներն ընտրություններին մասնակցող կուսակցություններին տրամադրելու համար ընտրությունները նշանակվելուց հետո՝ 21-օրյա ժամկետում, Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով ներկայացնում են տեղեկատվություն՝ նախընտրական քարոզչության ժամանակահատվածում ընտրություններին մասնակցող կուսակցություններին տրամադրվող վահանակների քանակի, մակերեսների, դրանց գտնվելու վայրերի և վարձավճարների վերաբերյալ: Տեղեկությունները տրամադրվում են Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի սահմանած կարգով: Այն վահանակները, որոնք բացակայում են Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով ներկայացված ցանկում, հետագայում չեն կարող տրամադրվել ընտրություններին մասնակցող կուսակցություններին: Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովն այս տեղեկությունները տեղադրում է հանձնաժողովի համացանցային կայքում: Ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունների ընտրական ցուցակների գրանցման փաստաթղթերը ներկայացնելու համար սույն օրենսգրքով սահմանված ժամկետներում ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունները Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով ներկայացնում են հայտեր՝ այդ գովազդային վահանակներում քարոզչական պաստառ, քարոզչական տպագիր և այլ նյութեր տեղադրելու համար՝ Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի սահմանած ձևով: Այս տեղեկությունների հիման վրա արտաքին գովազդային վահանակներում քարոզչական պաստառ, քարոզչական տպագիր և այլ նյութեր փակցնելու իրավունքն ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունների միջև բաշխվում է Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի որոշմամբ: Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի որոշման հիման վրա ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունն արտաքին գովազդային վահանակը տնօրինող կազմակերպության հետ կնքում է պայմանագիր՝ քարոզչական պաստառ, քարոզչական տպագիր և այլ նյութ փակցնելու <u>և հանելու</u> համար: Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի

որոշումն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ եռօրյա ժամկետում, ընտրություններին մասնակցող կուսակցության կողմից պայմանագիր չկնքվելու դեպքում գովազդային վահանակը տնօրինողն ազատ է կնքելու այլ պայմանագիր՝ այդ վահանակն այլ նպատակներով օգտագործելու: Ազգային ժողովի և Երևանի ավագանու ընտրությունների ժամանակ 5 քառակուսի մետրը գերազանցող մակերեսով քարոզչական պաստառը կարող է փակցվել միայն Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի կողմից նախապես բաշխված արտաքին գովազդային վահանակում:

Փակցված քարոզչական պաստառները, քարոզչական տպագիր և այլ նյութերը քվեարկության օրը և դրա նախորդ օրը կարող են մնալ իրենց տեղերում:

7. Արգելվում են քարոզչական պաստառները, քարոզչական տպագիր և այլ նյութերը պոկելը, պատռելը, դրանց վրա գրառումներ կատարելը կամ որևէ այլ եղանակով վնասելը:

8. Ընտրական հանձնաժողովի որոշումն ստանալուց հետո համայնքի ղեկավարը, արտաքին գովազդային վահանակները տնօրինող կազմակերպությունների ղեկավարներն ապահովում են, որ գրանցումն ուժը կորցրած կամ անվավեր ճանաչված թեկնածուների, ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունների քարոզչական պաստառ, քարոզչական տպագիր և այլ նյութերը հանվեն:

Գրանցումն ուժը կորցրած կամ անվավեր ճանաչված թեկնածուների, ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունների կողմից եռօրյա ժամկետում քարոզչական պաստառները, քարոզչական տպագիր և այլ նյութերը չհանելու դեպքում դրանք հանում է համայնքի ղեկավարը: Համայնքի ղեկավարը գրանցումն ուժը կորցրած կամ անվավեր ճանաչված թեկնածուներից, ընտրություններին մասնակցող կուսակցություններից կարող է պահանջել իր կատարած ծախսերի փոխհատուցում:

<u>**8.1)** Ընտրությունների արդյունքների վերաբերյալ ընտրական հանձնաժողովի որոշումն ուժի մեջ մտնելուց, իսկ դատական կարգով բողոքարկման դեպքում՝</u>

վերջնական դատական ակտն ուժի մեջ մտնելուց հետո արտաքին գովազդային վահանակները տնօրինող կազմակերպությունների, իսկ դրանց բացակայության դեպքում՝ ընտրություններին մասնակից կուսակցությունների/կուսակցությունների դաշինքների ղեկավարները, թեկնածուներն ապահովում են, որ ընտրություններին մասնակցած կուսակցությունների/կուսակցությունների դաշինքների, թեկնածուների քարոզչական պաստառ, քարոզչական տպագիր և այլ նյութերը հանվեն:

Ընտրությունների արդյունքների վերաբերյալ ընտրական հանձնաժողովի որոշումն ուժի մեջ մտնելուց, իսկ դատական կարգով բողոքարկման դեպքում՝ վերջնական դատական ակտն ուժի մեջ մտնելուց հետո (բացառությամբ Ազգային ժողովի ընտրության երկրորդ փուլ անցկացնելու, ինչպես նաև վերաքվեարկություն նշանակելու դեպքերի) արտաքին գովազդային վահանակները տնօրինող կազմակերպությունների, թեկնածուների, ընտրություններին մասնակցած կուսակցությունների/կուսակցությունների դաշինքների կողմից 7-օրյա ժամկետում քարոզչական պաստառ, քարոզչական տպագիր և այլ նյութերը չհանելու դեպքում դրանք 14-օրյա ժամկետում հանում է համայնքի ղեկավարը: Համայնքի ղեկավարը թեկնածուներից, ընտրություններին մասնակցած կուսակցություններից/ կուսակցությունների դաշինքներից պահանջում է իր կատարած ծախսերի փոխհատուցում:

9. Սույն հոդվածի դրույթների խախտմամբ փակցված քարոզչական պաստառը, քարոզչական տպագիր և այլ նյութերը հանում է համայնքի ղեկավարը, անհրաժեշտության դեպքում՝ ոստիկանության աջակցությամբ: Սույն գործառույթը համայնքի ղեկավարի համար պատվիրակված լիազորություն է:

Նախընտրական քարոզչության անցկացման ժամանակահատվածում վերացման են ենթակա նաև կենտրոնական կամ տարածքային ընտրական հանձնաժողովի կողմից նախընտրական քարոզչության հետ առնչվող ճանաչված՝ 5 քառակուսի մետրը գերազանցող մակերեսով պաստառները, տպագիր և այլ նյութերը այն համայնքներում, որտեղ անցկացվում են ընտրություններ, և որոնց մասնակցում են այդ թեկնածուները,

կուսակցությունները: Մինչև 5 քառակուսի մետր մակերեսով՝ նախընտրական քարոզչության հետ առնչվող ճանաչված պաստառները, տպագիր և այլ նյութերը, ինչպես նաև տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունների ժամանակ 5 քառակուսի մետրը գերազանցող՝ նախընտրական քարոզչության հետ առնչվող համարված պաստառները, տպագիր և այլ նյութերը ենթակա են վերացման, եթե նշված պաստառների, տպագիր և այլ նյութերի ծախսերը սահմանված կարգով չեն ներառվում նախընտրական հիմնադրամում:

10. Քարոզչական տպագիր նյութերը պետք է տեղեկություններ ներառեն պատվիրատուի, տպագրող կազմակերպության և տպաքանակի վերաբերյալ:

11. Արգելվում է անանուն քարոզչական տպագիր նյութեր տարածելը: Անանուն կամ համապատասխան թեկնածուի, ընտրություններին մասնակցող կուսակցության կողմից չպատրաստված քարոզչական տպագիր նյութեր հայտնաբերելու դեպքում իրազեկ ընտրական հանձնաժողովը դիմում է իրավասու մարմիններ՝ ոչ իրավաչափ գործողությունները դադարեցնելու համար:

ՏԵՂԵԿԱՆՔ

«ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՎՈՂ ՀՈԴՎԱԾԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

Հոդված 36. Համայնքի ղեկավարի լիազորությունները քաղաքացիների և տնտեսավարող սուբյեկտների իրավունքների բնագավառում

1. Համայնքի ղեկավարը քաղաքացիների և տնտեսավարող սուբյեկտների իրավունքների բնագավառում իրականացնում է հետևյալ սեփական լիազորությունները.

1) կատարում է քաղաքացիների ընդունելություն, օրենքով սահմանված կարգով քննության է առնում քաղաքացիների հանրագրերը, դիմումներն ու բողոքները և ձեռնարկում է համապատասխան միջոցներ.

2) իր լիազորությունների շրջանակում կայացնում է որոշումներ, որոնցով խթանում է համայնքում տնտեսական գործունեություն նախաձեռնողների ծրագրերի և նրանց գործունեության առավել արդյունավետ իրականացումը.

3) կանոնակարգում է հավաքների անցկացումը՝ Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությամբ և օրենքով սահմանված կարգով.

4) կազմակերպում է համայնքի արխիվային գործի վարումը.

5) իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետության ընտրական օրենսգրքով սահմանված՝ սույն բնագավառին վերաբերող լիազորությունները.

6) սահմանում է խնամակալություն, հոգաբարձություն, իրականացնում է խնամակալության և հոգաբարձության մարմիններին օրենքով վերապահված այլ լիազորություններ:

2. Համայնքի ղեկավարը սույն բնագավառում իրականացնում է պետության պատվիրակած հետևյալ լիազորությունները.

1) սահմանում է տեղամասային կենտրոնի գտնվելու վայրը, ապահովում քվեարկության սենյակը սահմանելու և քվեարկության սենյակի՝ Հայաստանի

Հանրապետության ընտրական օրենսգրքով սահմանված պահանջներին համապատասխան կախավորումը.

2) ***(կետն ուժը կորցրել է 17.11.21 ՀՕ-354-Ն)***

3) վերացնում է Հայաստանի Հանրապետության ընտրական օրենսգրքի դրույթների խախտմամբ փակցված քարոզչական պաստառները, քարոզչական տպագիր և այլ նյութերը.

3.1) Հանում է քարոզչական պաստառ, քարոզչական տպագիր և այլ նյութերը Հայաստանի Հանրապետության ընտրական օրենսգրքով սահմանված կարգով՝ թեկնածուներից, ընտրություններին մասնակցած կուսակցություններից/ կուսակցությունների դաշինքներից պահանջելով իր կատարած ծախսերի փոխհատուցում:

4) կազմակերպում է քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման ծառայության գործունեությունը համայնքներում.

5) միջոցներ է ձեռնարկում իր համայնքում երեխաների ծնունդների չգրանցման դեպքերը բացահայտելու և այդ ծնունդների պետական գրանցումներն ապահովելու ուղղությամբ, օրենքով սահմանված դեպքերում և կարգով տալիս է երեխայի ծննդի պետական գրանցման գրավոր հայտարարություն.

6) հաստատում է համայնքի բնակիչ համարվող անձանց՝ վարորդական իրավունք ստանալու, աշխատավարձ և աշխատանքային հարաբերությունների հետ կապված այլ վճարներ ստանալու, նպաստներ և կրթաթոշակներ, քաղաքացիների ավանդներ ու փոստային առաքումներ (այդ թվում՝ դրամական և ծանրոցային) ստանալու լիազորագիրը, եթե այդ համայնքում չկա մշտապես գործող նոտար:

(36-րդ հոդվածը փոփ. 21.12.17 ՀՕ-16-Ն, լրաց., փոփ. 17.11.21 ՀՕ-354-Ն)